

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

248258

ปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ขอพยาบาลวิชาชีพที่โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12

กระทรวงสาธารณสุข

SELECTED FACTORS INFLUENCING PROFESSIONAL NURSE'S
INFORMATION TECHNOLOGY COMPETENCY IN COMMUNITY
HOSPITALS, REGIONAL 12 UNDER THE MINISTRY OF
PUBLIC HEALTH, THAILAND

นางสาวสุวิษา บุศย์ยิ่ง

วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

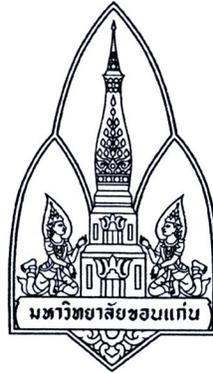
พ.ศ. 2553

600253203

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

248258

ปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12

กระทรวงสาธารณสุข

**SELECTED FACTORS INFLUENCING PROFESSIONAL NURSE'S
INFORMATION TECHNOLOGY COMPETENCY IN COMMUNITY
HOSPITALS, REGIONAL 12 UNDER THE MINISTRY OF
PUBLIC HEALTH, THAILAND**

นางสาวสุวิชา ชูศรียิ่ง

วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2553

ปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12
กระทรวงสาธารณสุข

นางสาวสุวิชา ชูศรียิ่ง

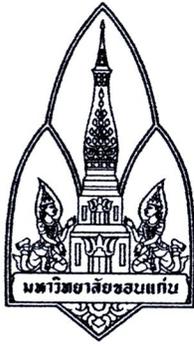
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2553

**SELECTED FACTORS INFLUENCING PROFESSIONAL NURSE'S
INFORMATION TECHNOLOGY COMPETENCY IN COMMUNITY
HOSPITALS, REGIONAL 12 UNDER THE MINISTRY OF
PUBLIC HEALTH, THAILAND**

MISS SUWICHA CHUSRIYING

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF NURSING
IN NURSING ADMINISTRATION
GRADUTE SCHOOL KHON KAEN UNIVERSITY**

2010

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

หลักสูตร

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

ชื่อวิทยานิพนธ์: ปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12
กระทรวงสาธารณสุข

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์: นางสาวสุวิชา ชูศรียิ่ง

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์: ผศ. ดร. อภิญญา จำปามูล	ประธานกรรมการ
รศ. ดร. วรณชนก จันทชุม	กรรมการ
นางสาวเขาวัดักษณ์ หาญวิริยะพงศ์	กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

.....
อภิญญา จำปามูลอาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรณชนก จันทชุม)

.....
.....

(รองศาสตราจารย์ ดร. ลำปาง แม่แน่นมาตย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

.....
.....

(รองศาสตราจารย์ ดร. เอี่ยมพร ทองกระจ่าง)

คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

สุวิชา ชูศรียิ่ง. 2553. ปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของ
พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12 กระทรวงสาธารณสุข.
วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รองศาสตราจารย์ ดร. วรณชนก จันทชุม

บทคัดย่อ

248258

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายเพื่อหาความสัมพันธ์ แบบการศึกษาเชิงพยากรณ์ มี
วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของ
พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12 กระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ
2552 ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล และแรงจูงใจ โดยศึกษาจากพยาบาลวิชาชีพระดับผู้ปฏิบัติมี
ประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 241 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบ
หลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ข้อมูล
ส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจต่อสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ และส่วนที่ 3 แบบวัดสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ของพยาบาลวิชาชีพ ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาและทางบริหาร
การพยาบาล จำนวน 7 ท่าน หาความเที่ยงของแบบสอบถาม ปัจจัยด้านแรงจูงใจ สมรรถนะด้านการ
ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่า
ความเที่ยงเท่ากับ 0.95 และ 0.97 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ
ขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ
โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$)

2. ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ ด้านการมีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัว มีความสัมพันธ์ทางลบ
ระดับปานกลางและต่ำกับสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพยาบาลวิชาชีพ อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.307$, $r = -.242$, $p < .05$) และด้านประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์ ด้าน
ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ระดับทางบวกระดับปานกลางและต่ำกับ สมรรถนะด้านการใช้

248258

เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .354, r = .168, p < .05$) ส่วนด้านประสบการณ์การเรียน/อบรมการใช้คอมพิวเตอร์ ไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะนี้

3. แรงจูงใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .831, p < .05$)

4. ตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ปัจจัยจูงใจด้านการยอมรับนับถือ ปัจจัยจูงใจด้านความรับผิดชอบ ปัจจัยจูงใจด้านความสำเร็จในการทำงาน ปัจจัยจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ปัจจัยด้านทุนด้านการบังคับบัญชา ปัจจัยด้านทุนสภาพการทำงาน และ ปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์ สามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ ร้อยละ 77.8 ($r^2 = 0.778$)

Suwicha Chusriying. 2010. **Selected Factors Influencing Professional Nurse's Information Technology Competency in Community Hospitals, Regional 12 under The Ministry of Public Health, Thailand.** Master of Nursing Science Thesis in Nursing Administration, Graduate School, Khon Kaen University.

Thesis Advisor: Assoc. Prof. Dr. Wanchanok Juntachum

ABSTRACT

248258

The purposes of this descriptive correlation research were to study factors influencing and to determine variable which predict professional nurse's information technology competency in community hospitals, regional 12 under the ministry public health, Thailand. The study sample consisted of 241 practical nurses, who worked at least one year, and were randomly selected by multi - stage sampling. The study instrument was a questionnaire consisted of three part : personal data, motivation, professional nurse's information technology competency. The content validity of the questionnaire was explored by seven experts. Reliabilities of the motivation and information technology competency were .95 and .97, respectively. Data was analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression analysis.

The study results were as follows:

1. The overall mean of professional nurse's information technology competency was at a moderate level ($\bar{X} = 3.27$).
2. Age and personal computer were significantly negative correlation with professional nurse's information technology competency at a moderate and low level, respectively ($r = -.307$, $r = -.242$, $p < .05$). The experience in using computer and education level were significantly positive correlation with professional nurse's information technology competency at a moderate and low level, respectively. ($r = .354$, $r = .168$, $p < .05$). The experience in learning or training on computer was not significantly correlation with this competency.
3. The motivation was significantly positive correlation with professional nurse's information technology competency at a high level ($r = .831$, $p\text{-value} < .05$).

248258

4. Factors significantly predicting professional nurse's information technology competency were recognition motivation factor, responsibility motivation factor, achievement motivation factor, advancement and growth motivation factor, age, supervision motivation factor, working condition motivation factor and experience in using computer. These predictors together explained the total 77.8 percent of variation ($r^2 = 0.778$).

งานวิทยานิพนธ์นี้ ขอมอบส่วนดีให้แก่บุพการีและคณาจารย์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณชนก จันทขุม ที่กรุณาให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ และเสียสละเวลาตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างใกล้ชิด

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ เสนอข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ และช่วยแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 ท่าน ที่ช่วยตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลห้วยผึ้ง หัวหน้าพยาบาล โรงพยาบาล ห้วยผึ้ง ที่สนับสนุน ให้กำลังใจ แก่ผู้วิจัย ด้วยดีเสมอมา ขอขอบคุณ พยาบาล โรงพยาบาลห้วยผึ้ง ทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์แลกเปลี่ยนเวร เพื่อความสะดวกในการเรียนและทำวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลชุมชน หัวหน้าพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชนที่ให้ความร่วมมือ อำนวยความสะดวกในทดลองใช้แบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล ทำให้การวิจัยดำเนินไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ น้องชาย หลานและญาติพี่น้องทุกคน ผู้ซึ่งคอยให้ความรัก ห่วงใย และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย อย่างสม่ำเสมอ

ขอขอบพระคุณรุ่นพี่ สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล และเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และดูแลกันและกัน เป็นอย่างดี ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาร่วมกัน

ขอขอบพระคุณกัลยาณมิตรทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

ขอขอบพระคุณ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ส่งเสริมการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้

สุวิชา ชุศรียิ่ง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
คำอุทิศ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1	บทนำ
	1
	1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
	1
	2. คำถามการวิจัย
	9
	3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
	10
	4. สมมติฐานการวิจัย
	10
	5. ขอบเขตการวิจัย
	10
	6. นิยามตัวแปร
	11
	7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
	14
	8. กรอบแนวคิดการวิจัย
	14
บทที่ 2	วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	17
	1. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
	17
	2. องค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศ
	20
	3. เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการดูแลสุขภาพ
	21
	4. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะ
	30
	5. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพยาบาลวิชาชีพ
	45
	6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	55

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 3	วิธีการดำเนินการวิจัย	62
	1. ประชากร	62
	2. กลุ่มตัวอย่าง	63
	3. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย	66
	4. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	68
	5. การเก็บรวบรวมข้อมูล	69
	6. การวิเคราะห์ข้อมูล	70
บทที่ 4	ผลการวิจัยและอภิปรายผล	72
	1. ผลการวิจัย	73
	2. การอภิปรายผล	93
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	105
	1. สรุปผลการวิจัย	106
	2. ข้อเสนอแนะ	108
เอกสารอ้างอิง		111
ภาคผนวก		116
	ภาคผนวก ก การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น	117
	การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ	
	ภาคผนวก ข ตัวอย่างแบบสอบถาม	123
	ภาคผนวก ค รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	134
	ภาคผนวก ง หนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย ในมนุษย์	136
ประวัติผู้เขียน		138

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงรายชื่อโรงพยาบาลแยกตามจังหวัด	62
ตารางที่ 2	รายชื่อโรงพยาบาลที่เป็นโรงพยาบาลตัวอย่าง แบ่งตามขนาด ของโรงพยาบาล	65
ตารางที่ 3	จำนวนร้อยละ ของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12 จำแนกตาม ขนาดโรงพยาบาล แผนกที่ปฏิบัติงาน (n=241)	73
ตารางที่ 4	จำนวน ร้อยละ ของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12 จำแนกตาม คุณลักษณะส่วนบุคคล (n=241)	74
ตารางที่ 5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะด้าน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12 จำแนกเป็นรายชื่อ และโดยรวม (n=241)	77
ตารางที่ 6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจ ของ พยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12 จำแนกเป็นรายด้าน และโดยรวม (n=241)	80
ตารางที่ 7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจ ของ พยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12 จำแนกเป็นรายชื่อ (n=241)	82
ตารางที่ 8	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ปัจจัยส่วนบุคคล ด้าน อายุ ระดับการศึกษาประสบการณ์การเรียน/อบรมการใช้ คอมพิวเตอร์ ประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์ การมีเครื่อง คอมพิวเตอร์ส่วนตัว และแรงจูงใจ กับ สมรรถนะด้านการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12 กระทรวงสาธารณสุข (n=241)	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 9	90
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) และการทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่เพิ่มขึ้น (R^2 change) ในการพยากรณ์สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของของพยาบาลวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12 กระทรวงสาธารณสุข (n=241)	
ตารางที่ 10	91
ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (B) และคะแนนมาตรฐาน (Beta) การทดสอบความมีนัยสำคัญของ B ของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการที่ 12 กระทรวงสาธารณสุข (n=241)	
ตารางที่ 11	120
แสดงค่า Tolerance และค่า VIF ระหว่างตัวแปรอิสระ	

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	กรอบแนวคิดการวิจัย	16
ภาพที่ 2	แผนภูมิฮี스토แกรมการแจกแจงปกติของค่าความคาดเคลื่อน	118
ภาพที่ 3	แผนภาพ Normal Probability Plot การแจกแจงปกติของ ค่าความคาดเคลื่อน	118
ภาพที่ 4	การตรวจสอบค่าความแปรปรวนของความคาดเคลื่อนในการพยากรณ์ ของตัวแปรพยากรณ์	119